
БЕЗОПЛАТНА ВТОРИННА ПРАВОВА ДОПОМОГА

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЮРИДИЧНА СОТНЯ»

Що таке безоплатна правова допомога?

Це правова допомога, яка **гарантується державою (передбачена законом)** та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету, місцевих бюджетів та інших джерел. Ветеран та член сім'ї загиблого **не сплачує жодних коштів*** за отримання такої допомоги.

* в т.ч. за друк, видачу бланків заяв, звернень, запитів, довідок, інших документів

Чим гарантується?

- Статтею 59 Конституції України: кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.
- Статтею 3 Закону України "Про безоплатну правову допомогу": право на безоплатну правову допомогу - (1) гарантована Конституцією можливість громадянина України, іноземця, особи без громадянства, отримати в повному обсязі безоплатну первинну правову допомогу, а також (2) можливість певної категорії осіб отримати безоплатну вторинну правову допомогу у визначених випадках.
- Статтею 8 Закону України "Про безоплатну правову допомогу", де вказано, що право на безоплатну первинну правову допомогу згідно з Конституцією України та цим Законом мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України (тобто сюди також належать і учасники бойових дій та члени сімей загиблих).
- Пунктом 9 ч. 1 ст. 14 Закону України "Про безоплатну правову допомогу": право на вторинну правову допомогу мають ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (тобто члени сімей загиблих), особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань.

Які види правової допомоги може безкоштовно отримати ветеран/член сім'ї загиблого?

Первинну та вторинну правову допомогу.

*Право на безоплатну вторинну правову допомогу мають також громадяни держав, з якими Україна уклала відповідні міжнародні договори про правову допомогу, згода на обов'язковість яких надана ВРУ, а також іноземці та особи без громадянства відповідно до міжнародних договорів, учасником яких є Україна, якщо такі договори зобов'язують держав-учасниць надавати певним категоріям осіб безоплатну правову допомогу.

З докладною інформацією щодо первинної правової допомоги можете ознайомитись у пам'ятці "Безоплатна правова допомога" на сайті ГО "Юридична сотня" у вкладці "Діяльність" / "Пам'ятки" або за посиланням:

legal100.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/bezoplatna_dopomoga.pdf

ВТОРИННА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Що вона в себе включає?

- захист;
- здійснення представництва інтересів осіб в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- складення документів процесуального характеру.

Як отримати вторинну безоплатну правову допомогу?

КРОК 1

Звернутися до Центру безоплатної вторинної правової допомоги (далі - БВПД) за місцем фактичного проживання/перебування.

Що таке Центри БВПД?

Центри БВПД - неприбуткові організації, які здійснюють надання всіх видів правових послуг.

Як знайти Центр БВПД?

Варіант 1: зателефонувати на гарячу лінію системи БВПД і дізнатись адресу найближчого центру

0 800 213 103 (цілодобово та безоплатно)

Варіант 2: знайти найближчий центр на сайті системи БВПД

legalaid.gov.ua/tsentry

Особа може звернутись до будь-якого центру БВПД чи іншого суб'єкта надання безоплатної вторинної правової допомоги, зокрема перебуваючи в АТО/ООС!

*відповідно до ст. 15 Закону України "Про безоплатну правову допомогу" суб'єктами надання безоплатної вторинної правової допомоги в Україні також є адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

Які документи потрібно мати із собою?

- Паспорт чи будь-який інший документ, що посвідчує особу.
- Усі документи, дотичні до Вашого питання, котрі можуть стати у нагоді під час надання консультацій чи написання документів.

КРОК 2

Центр БВПД протягом 10 днів приймає рішення щодо надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Якими можуть бути підстави для відмови в наданні правової допомоги?

Відмовити можуть лише у разі, коли:

- Ви не належите до жодної з категорій осіб, які відповідно до Закону мають право на безоплатну вторинну правову допомогу;
- Ви подали неправдиві відомості про себе або фальшиві документи;
- вимоги про захист або відновлення Ваших прав є неправомірними;
- Вам вже раніше надавалася безоплатна вторинна правова допомога з одного і того ж питання;

- Ви використали всі національні засоби правового захисту у справі (у цьому разі додається письмове роз'яснення про порядок звернення до відповідних міжнародних судових установ чи відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна).

У разі прийняття рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги особі роз'яснюватимуть порядок оскарження рішення про відмову в наданні безоплатної вторинної правової допомоги.

ВПО, ветерани війни та особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, не можуть звертатися за безоплатною вторинною ПД більше 6 разів на бюджетний рік.

КРОК 3

Вам призначають адвоката та надають допомогу

Супровід надають адвокати.

Після прийняття рішення про надання безоплатної вторинної правової допомоги центр БВПД призначає адвоката, який надає таку допомогу на постійній основі за контрактом. Під час призначення адвоката враховуються його спеціалізація, досвід роботи, навантаження, складність справ, у яких адвокат бере участь.

Центр БВПД зазвичай має штатних адвокатів, які працюють в ньому на підставі контракту, однак, у випадку критичного навантаження, він залучає інших адвокатів на тимчасовій основі.

У разі неможливості надання безоплатної вторинної правової допомоги адвокатом на постійній основі за контрактом, центр БВПД укладає договір з адвокатом, включеним до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу. У договорі зазначаються обсяг правової допомоги, строк, протягом якого така допомога надаватиметься. Адвокат, з яким укладено договір, зобов'язаний надати таку допомогу якісно в обсязі та у строки, визначені договором.

У спорах, що виникають з трудових відносин, щодо захисту соціальних прав, щодо виборів та референдумів, у малозначних спорах, щодо представництва малолітніх чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена, або для складання документів процесуального характеру центр БВПД може уповноважити свого працівника.

Чи можливо замінити призначеного адвоката?

Так, адвоката може бути замінено у випадку:

- хвороби адвоката;
- неналежного виконання адвокатом своїх зобов'язань за умовами договору;
- недотримання ним порядку надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- виключення адвоката з Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом, чи Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору.

Під час заміни одного адвоката іншим забезпечується **безперервність надання безоплатної вторинної правової допомоги.**

Адвокат, який призначається на заміну іншого адвоката, зобов'язаний **вжити заходів для усунення недоліків** у наданні безоплатної вторинної правової допомоги, які мали місце до його призначення!

Чи можна оскаржити дії осіб, які надаватимуть допомогу?

Так, можуть бути оскаржені як неправомірна відмова у наданні безоплатної правової допомоги, так і надання неякісної правової допомоги у встановленому законом порядку до суду та в адміністративному порядку, звернувшись протягом місяця до регіонального центру БВПД у Вашій області. Також адвоката можна притягнути до дисциплінарної відповідальності, подавши письмову скаргу до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

Ця публікація була підготовлена експертами ГО "ВПО "Юридична сотня" в межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки уряду Королівства Нідерландів. Думки, зауваження, висновки або рекомендації, викладені в цьому документі, належать авторам і не обов'язково відображають погляди Програми та уряду Королівства Нідерландів. Програму ООН із відновлення та розбудови миру реалізують чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО). Програму підтримують дванадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз (ЄС), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), а також уряди Великої Британії, Данії, Канади, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Швейцарії, Швеції та Японії.

ОРГАНІЗАЦІЯ
ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ
УКРАЇНА

Kingdom of the Netherlands

**Юридична
сотня**

БЕЗКОШТОВНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ
ЮРИСТІВ ГО «ЮРИДИЧНА СОТНЯ»

0 800 308 100